

Saimaan lohikalojen **KESTÄVÄ KALASTUS**

Ehdotus kalastuksen järjestämisestä
Himalansaaren osakaskunta

Saimaan lohikalojen
KESTÄVÄ KALASTUS

Sisällysluettelo

1. UHANALAISET KOHDELAJIT	4
1.1 Saimaannieriä.....	4
2. TOIMENPITEET	4
2.1 Saimaannieriän lisääntymisalueet.....	4
2.2. Tiedotuksen tehostaminen.....	4
3. LÄHTEET	5
4. LIITTEET	6

Arvoisa vastaanottaja,

Saimaan lohikalat -hankkeen tavoitteena on parantaa neljän Vuoksen vesistön uhanalaisen kalalajin (järvilohi, järvitaimen, nieriä, harjus) tilaa kalastusta ohjaamalla. Kyseiset lajit on kansallisella tasolla määritelty uhanalaisiksi. Näin ollen myös suojelun toimeenpano on ensisijaisesti kansallinen asia. Suomen velvoite huolehtia mainittujen lajien säilymisestä on ehdoton ja asian taustalla on myös kansainvälisiä sitoumuksia.

Kalastuslain (1982/286) 1 §:n mukaan kalastus on järjestettävä kestävällä tavalla. Kalastusoikeuden haltija on ensi kädessä velvollinen järjestämään kalastuksen ja kalakannan hoidon niin, että 1 §:ssä mainitut tavoitteet otetaan asianmukaisesti huomioon (KL 2 §). Kalastuskunnan tulee, jollei asia kuulu kalastusaluehallinnon tai viranomaisen käsiteltäviin, järjestää alueellaan kalastus ja kalakannan hoito ottamalla huomioon, mitä kalastuslain 1 ja 2 §:ssä ja kalastuslaissa muutoin on säädetty (KL 48 §).

Voimassa olevan kalastuslain mukaan järvikohtaista kalastuksensääntelyä on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa kalastusalueen päätöksinä. Kalastusalueen päätökset velvoittavat eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkia kalastajia ja kalastusta osakaskuntien alueilla. Sääntelyn kohdistuessa pienelle alueelle yksittäisen osakaskunnan rajojen sisällä, saattaa olla tarkoituksenmukaista tehdä päätös yksittäisen osakaskunnan päätöksellä.

Saimaan lohikalat -hanke esittää käyttöönotettaviksi oheisia toimenpiteitä, joiden avulla tavoitellaan vahvempia nieriäkantoja. Vastaavia toimenpiteitä (paikalliset olot ja nykyiset kalastussäännöt huomioiden) esitetään myös muille saimaannieriän kannalta tärkeille osakaskunnille.

Toivomme osakaskunnan jakavan liitteen 2 mukaista tiedotuslehtistä esimerkiksi luvanmyynnin yhteydessä. Toimitamme valmista lehtistä haluamanne määrän kevään aikana. Tarvittaessa osakaskunnan tulee ryhtyä yhdessä kalastusalueen kanssa voimakkaampiin toimenpiteisiin nieriäkantojen turvaamiseksi, mikäli tiedotuksen avulla ei onnistuta saavuttamaan nieriäkantoja elvyttäviä tavoitteita.

Eri alueille toimitetut ehdotukset tulevat nähtäville myös hankkeen Internet-sivuille (www.jarvilohi.fi). Kalastuksenjärjestämissuunnitelmat ovat keskeisin osa-alue hankkeessa. Hanke raportoi suunnitelmista saatavat tulokset rahoittajille (Euroopan komissio ja maa- ja metsätalousministeriö).

Joensuussa 4.4.2013

Mirko Laakkonen
projektipäällikkö
Saimaan lohikalat -hanke
puh: 0295 026 069

Juho Rajala
projektiassistentti
Saimaan lohikalat -hanke
puh: 0295 026 251

Veli-Matti Kaijomaa
kalatalouspäällikkö
P-K:n ELY-keskus
puh: 0295 026 059

1. UHANALAISET KOHDELAJIT

1.1 Saimaannieriä

Saimaannieriä on luokiteltu **äärimmäisen uhanalaiseksi** (toim. Mannerkoski 2010). Alkuperäinen luontaisesti lisääntyvä kanta elää Kuolimossa. Saimaannieriä on istutuksilla pyritty palauttamaan entisiin nieriävesiin Saimaalle. Yöveden Lehtisenselkä on ollut paras emokalapyyntikohde viime vuosina. Kalastus on yksi suurimmista luontaisesti lisääntyvien kalojen määrää rajoittavista tekijöistä.

Saimaannieriään liittyvillä toimenpiteillä pyritään mahdollistamaan lajin leviäminen alkuperäisille esiintymisalueilleen ja vahvistamaan luontaista lisääntymistä.

2. TOIMENPITEET

Saimaan lohikalat -hanke esittää Himalansaaren osakaskunnalle toteutettavaksi seuraavia toimenpiteitä:

2.1 Saimaannieriän lisääntymisalueet

Toimenpide: Yhteistyössä muiden alueen osakaskuntien ja kalastusalueen kanssa ohjeistetaan kalastajia välttämään saimaannieriän rauhoitusaikana (11.9.–15.11.) sellaisia pyyntimenetelmiä, jotka soveltuvat saimaannieriän pyyntiin. Erityisesti saimaannieriän lisääntymiseen soveltuvat matalikot ja ranta-alueet tulee rauhoittaa kalastukselta (liite 1).

Perusteet: Nieriä on rauhoitettu Vuoksen vesistöalueella 11.9.–15.11. (kalastusasetus 17 §). Rauhoitetun kalalajin pyytämiseen soveltuvien pyyntimenetelmien käyttäminen on kiellettyä rauhoitusaikaan kalastuslain 34 §:n mukaisesti. Kalastettaessa syksyisin saimaannieriän lisääntymisalueilla ei voida välttyä pyydystämästä myös rauhoitettuja nieriöitä. Tarvittaessa lisääntymisalueet voidaan rauhoittaa kalastukselta 11.9.–15.11. yhteistyössä kalastusalueen kanssa kalastuslain 37 § nojalla.

2.2. Tiedotuksen tehostaminen

Toimenpide: Tiedotetaan aktiivisesti saimaannieriän uhanalaisuudesta ja kehotetaan kalastajia välttämään lajin pyytämistä. Saimaan lohikalat -hanke postittaa osakaskunnalle vuoden 2013 aikana esitemateriaalia aiheeseen liittyen (liite 2).

Perusteet: Aktiivisella tiedottamisella pyritään valistamaan kalastajia siitä, miten voidaan välttää kalastamasta äärimmäisen uhanalaista saimaannieriää. Etenkin syksyisin saimaannieriän rauhoitusaikaan tapahtuva kalastus pitäisi saada lopetettua.

Saimaan lohikalojen
KESTÄVÄ KALASTUS

3. LÄHTEET

Kala- ja riistahallinnon julkaisuja 80/2006. Saimaannierian toimenpideohjelma.

Kalastusasetus 1982.

Kalastuslaki 1982.

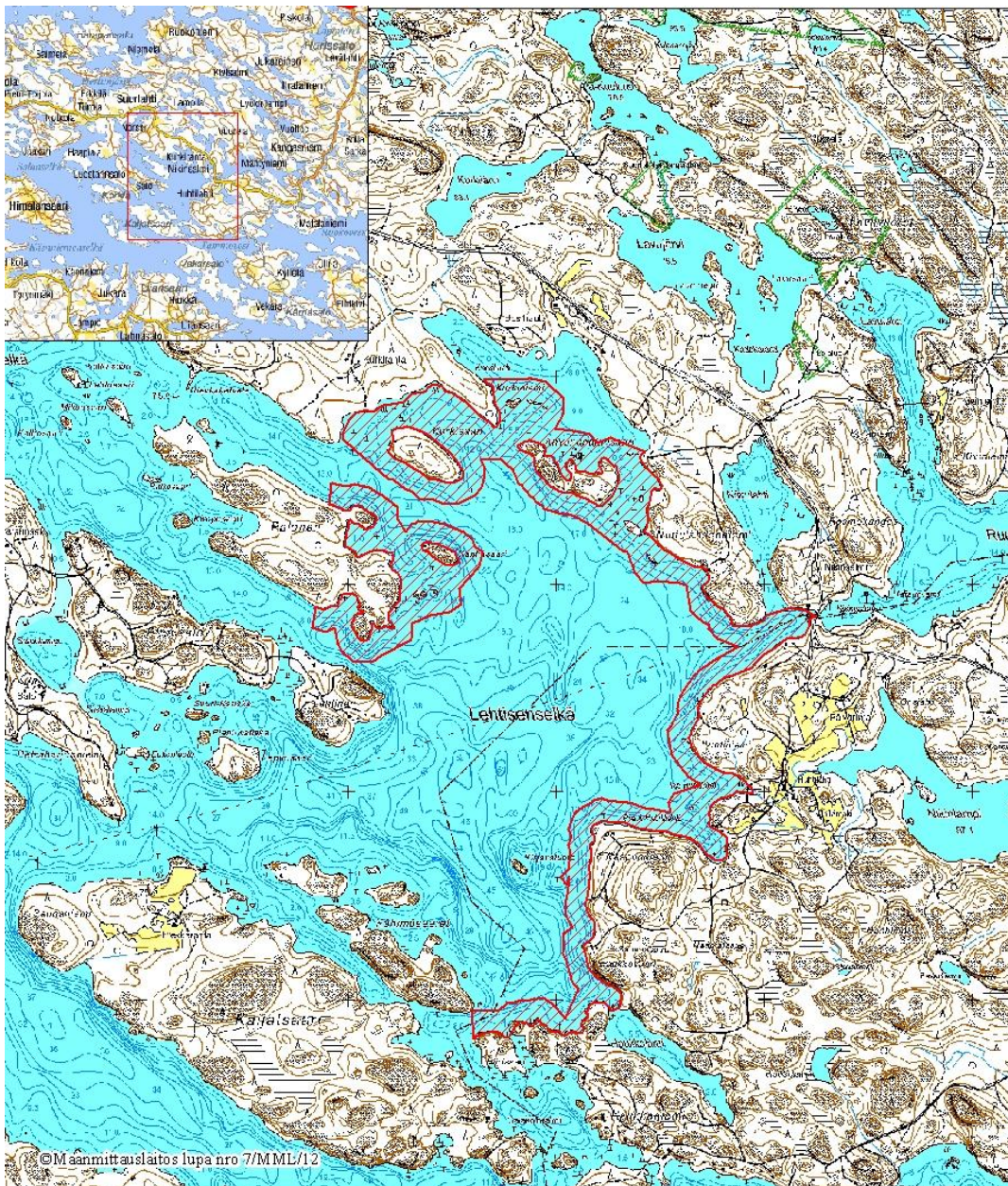
Mannerkoski, Ilpo 2010 toim. Suomen lajien uhanalaisuus - Punainen kirja.

Saimaan lohikalosten
KESTÄVÄ KALASTUS

4. LIITTEET

Liite 1. Saimaannierien lisääntymisalueita Lehtisenselällä

© Määntauslaitos lupa nro 7/MML/12

Saimaan lohikalosten
KESTÄVÄ KALASTUS

500
Metriä

SAIMAANNIERIÄN
LISÄÄNTYMISALUE

Liite 2. Esiteluonnos kalastuksesta saimaannieriän elinalueilla.

Saimaannieriä (*Salvelinus aplinus*)

Saimaannieriä on äärimmäisen uhanalainen ja välittömässä vaarassa hävitä sukupuuttoon.

Nieriä on rauhoitettu koko Vuoksen vesistöalueella kutuaikana 11.9.–15.11. (Kalastusasetus 17 §). Rauhoitetun kalalajin pyyntiin soveltuvien pyyntimenetelmien käyttäminen on kiellettyä lajin rauhoitusaikana (Kalastuslaki 34 §).

Nieriä elää pääasiassa järvien syvänteissä, yli 15 metrin syvyydessä. Syksyllä lisääntymisaikaan nieriä liikkuu myös pintavesissä ja rantojen läheisyydessä.

Tärkeimmät esiintymisalueet: Kuolimo, Yövesi, Ruokovesi, Luonteri

Ohjeita kalastukseen tärkeimmillä nieriäalueilla

Laki velvoittaa vapauttamaan kaikki alamittaiset kalat.

Suositus: Vapauta kaikki saimaannieriät alamitoista välittämättä!

Uistelu	Pydyskalastus
<ul style="list-style-type: none"> • Älä kalasta saimaannieriää lajin rauhoitusaikana. • Älä laske vieheitä yli 15 m syvyyteen. • Vältä uistelua alueilla, joilla esiintyy alamittaisia saimaannieriöitä. • Vähennä koukkuja uistimissa.	<ul style="list-style-type: none"> • Älä kalasta 100 m lähempänä rantaa saimaannieriän rauhoitusaikana. • Älä laske verkkoja yli 15 m syvyyteen. • Vaihda verkkopaikkaa, jos saat saaliiksi alamittaisia saimaannieriöitä • Suosi pyydyksiä joista kalat voidaan vapauttaa elävänä (mm. katiska ja rysä).